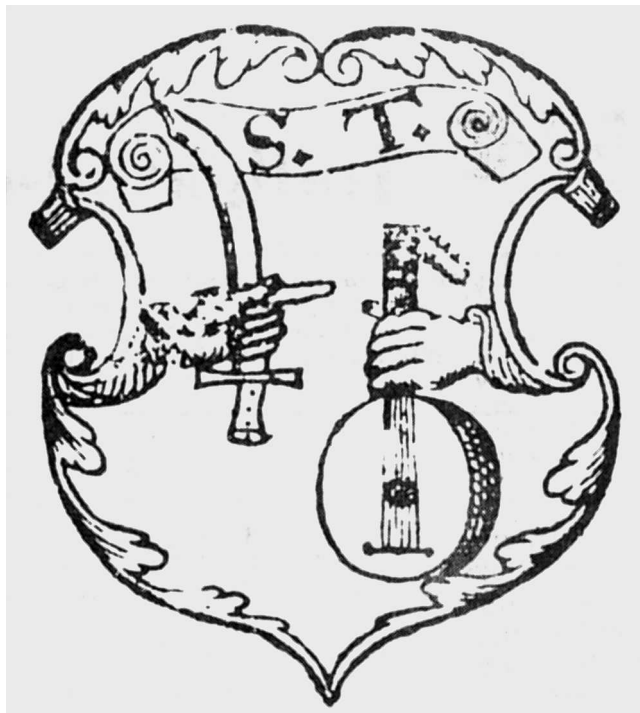

MELLÉKLETEK AZ ELSŐ MODULHOZ

Címer fotója

SZAKÁLY Ferenc. *Lantos és krónikás. Tinódi.* [on-line]. [idézve 2012-02-14], Elérhető:
<http://www.tankonyvtar.hu/historia-1981-02/historia-1981-02-lantos>

Lant képe

TINÓDI ÉLETÚTJA (HÁTTÉR INFORMÁCIÓ A FOGLALKOZÁS VEZETŐJE SZÁMÁRA)

Tinódi Lantos Sebestyén (Wikipédia) [on-line].[idézve 2012-02-14], Elérhető:

http://hu.wikipedia.org/wiki/Tin%C3%B3di_Lantos_Sebesty%C3%A9n

Tinódon született, polgári szülőktől származott. Iskoláit Pécsen végezte, tudott latinul és értett a kottákhoz is. Valószínű, hogy kezdetben vitézi pályán volt, Török Bálint szolgálatában. Első fennmaradt műve a Jáson históriája, 1535 és 1539 között keletkezett Dombóváron. E műből következtethető, hogy egy ütközetben megsebesült és további hadi szolgálatra alkalmatlanná vált.

1541-ig Török Bálint szigetvári udvarában élt, művei szerint nagy megbecsülésben. Buda eleste és ura fogságba esése fordulópontot jelentett életében. Ekkor lett politikai költővé. Énekeiben ettől kezdve az egyetértést és a török elleni elszánt küzdelem szükségességét hangoztatta. Néhány évig még ezen a vidéken élt, majd mikor a törökök egyre nagyobb területet foglaltak el a Dunántúlon, Kassán telepedett le. Itt családot alapított és innen járta az országgyűlések, ütközetek színhelyeit, majd tapasztalatait versekbe szedve írta meg. Énekeihez dallamokat is szerzett és lanttal kísérve, mikor tehette elő is adta őket. A vitézek gyakran csak az ő énekeiből értesülhettek hitelesen a távolabbi országrészek egy-egy nevezetes eseményéről. Felismerte ennek jelentőségét Nádasdy Tamás nádor is, aki 1545-ben a nagyszombati országgyűlésen találkozott Tinódival és ettől kezdve pártfogásába vette a lantos krónikást. Az 1546 és 1551 közötti viszonylagos béke időszakában régebbi magyar történeteket, vagy külföldi témákat dolgozott fel. Az 1552. évi török hadjárat ismét bőséges, megörökítésre méltó eseménnyel szolgált. A palásti csata Tinódi Lantos Sebestyén révén a szépirodalomba is bekerült Ördög Mátyás veszödelme címmel (megtalálható a *Cronicaban*).

Tinódi fel is kereste az egyes várostromok színhelyeit és a legapróbb részletekig összeszedte az ostromra vonatkozó adatokat. Számos érdekes mozzanatról csak az ő énekeiből értesülhetünk. Eger diadalmas megvédése után is rögtön a várba ment. Ekkor írta az Eger vár viadaljáról való ének és az Egri historiának summája című műveit. Tinódi híre eljutott Ferdinánd király udvarába is, aki 1553. augusztus 23-án Nádasdy ajánlására „az éneklés művészetében és a históriáknak magyar nyelven ritmusokba való ékes foglalásával” szerzett érdemei elismeréseként nemesi rangra emelte és számára címereslevelet adományozott.

Jó kapcsolatban volt Dobó Istvánnal és mikor az egri várkapitány erdélyi vajda lett, követte őt Erdélybe. Itt fejezte be az Erdélyi história című énekét, amelyben Erdély történelmét beszéli el János király halálától 1551-ig.

Műveinek gyűjteményes kiadása 1554-ben jelent meg Kolozsvárott, *Cronica* címmel. 1555-ben visszatért Erdélyből, majd rövidesen meghalt.

SZÖVEGRÉSZLETEK A KISCOPORTOS MUNKÁHOZ GYENGÉN LÁTÓ GYERMEK SZÁMÁRA SZÜKSÉGES NAGYÍTÁSBAN.

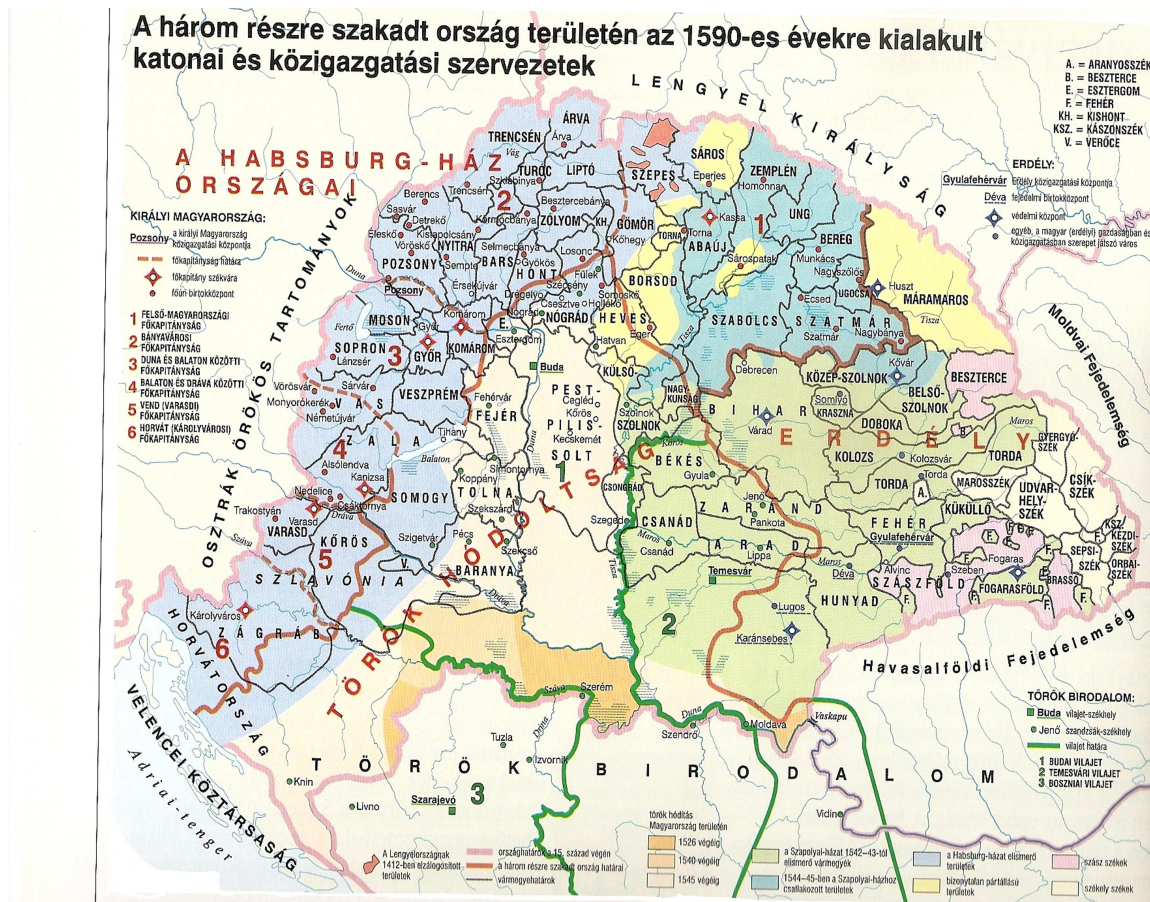
1. Tinódon született, polgári szülőktől származott. Iskoláit Pécsen végezte, tudott latinul és értett a kottákhoz is. Valószínű, hogy kezdetben vitézi pályán volt, Török Bálint szolgálatában. Első fennmaradt műve bevezetőjében bal karján történt súlyos sérüléséről ír. E műből következtetünk arra, hogy egy ütközetben megsebesült és további hadi szolgálatra alkalmatlanná vált.

2. Tinódi fel is kereste az egyes várostromok színhelyeit és a legapróbb részletekig összeszedte az ostromra vonatkozó adatokat. Számos érdekes mozzanatról csak az ő énekeiből értesülhetünk. Eger diadalmas megvédése után is rögtön a várba ment. Ekkor írta az Eger vár viadaljáról való ének és az Egri históriának summája című műveit. Tinódi híre eljutott Ferdinánd király udvarába is, aki 1553. augusztus 23-án Nádasdy ajánlására „az éneklés művészetében és a históriáknak magyar nyelven ritmusokba való ékes foglalásával” szerzett érdemei elismeréseként nemesi rangra emelte és számára címeres levelet adományozott.

3. Részlet a CRONICA előszavából:

Tinódit 1554-ben összes művét megjelentette nyomtatásban Cronica címmel. Maga a Cronica előszavában így vall információszerzési módszereiről: „sokat fáradtam, futkostam, sokat es költöttem. Igaz mondó, jámbor vitézöktül, kik az dolgokba jelön voltanak, értéköztem, sem adományért, sem barátságért, sem félelemért hamisat be nem írtam, az mi keveset írtam, igazat írtam, ha valahol pedig vétök volna benne, azt ne én vétkömnek, hanem az kiktől értéköztem, tulajdonítsátok”.

ELHELYEZÉS A TÉRKÉPEN:

Az egri vár megtekintése:

Az egri vár (You tube) [on-line].[idézve 2012-02-14], Elérhető:

<http://www.youtube.com/watch?v=S3KXPshOiiQ>

Tinódi: Eger vár viadaljáról szóló ének – részlet (Musica Hungarica 1. lemez)

Csuda szép helyen Egör vára vagon,
 Az völgyre fekszik egy hegyorozaton,
 Északra ellenbe Királszéki vagon,
 Napkeletre egy nagy magas hegy vagon,

Arról bénézhetnek várban szabadon,
 Napkeletről alámeneti vagon,
 Dél felé nemmén szép mezőcske vagon,
 Dérről fekszik város, egy völgybe vagon.

Sőt városnak vala tapasztott palánkja,
 Annak vala négy kimenő kapuja,
 Egör víznek által benne folyása,
 Napnyugatról az káptalan klastroma.

Kiosztott úrlapok a 3.2. rész feldolgozásához

	törökök	magyarok
Haderő létszám		
Erkölcsei tényezők		

Az egri vár védőinek esküje

Egri csillagok – Eskü (You tube) [on-line].[idézve 2012-02-14], Elérhető:
http://www.youtube.com/watch?v=GIA7t_xCt0k

Kilépő kártyák a tanulók önértékeléshez.

BIZONYTALAN VAGYOK.

MÁR KÖNNYEBB.

MAGABIZTOS VAGYOK.

TÚL SOK VOLT EZ NEKEM.

JOBBAN IS MEHETETT VOLNA.

SEGÍTSÉGRE VAN SZÜKSÉGEM.

NEM TUDTAM FIGYELNI.

ELVESZTETTEM A FONALAT.

JÓL MENT.

MINDENT ÉRTETTEM.

UNATKOZTAM.

TETSZETT AZ ÓRA.